

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábes petit sorja 30 fillér. —

A tegnapi ünnep.

Fiume, márcz. 16.

A tegnapi ünnep nemcsak a magyar szabadság kivívásának, hanem a magyar-olasz testvériségnek ünnepe is volt itt Fiumében. Lélekemelő, szép nap. Szívek kinyílásának, lelkek ölekezésének, érzelmek egybeforradásának napja. A mindennapi nemzeti munka hétköznapijai közt igazi nemzeti ünnepnap. Gabona közt rózsa, köszén között gyémánt, verejték közt mosoly, munka közben meleg kézszorítás. Emlékezetes Fiume magyarságának és olaszságának egyaránt. Ennek a szép városnak hazafias érzelmű olasz polgársága egybeolvadt az immár szép számra szaporodott fiumei magyarsággal és közös egyetértéssel, egy akarattal, az őszinte hazaszeretet közös érzelmeitől áthatva, olyan nemzeti ünnepélyt rendeztek, aminő Fiumében eddig még nem volt. Köszönet érte a kezdeményezőknél és köszönet mindenkinek, aki részt vett benne. Új éra derengését látjuk Fiumében; az eddiginél szebb, gyümölcsözőbb, áldásosabb korszakét!

Fiume város közönsége tegnap két helyen ünnepelt. Az egyik ünnepséget a *Fiumei Magyar Kör*, a másikat a *Magyar Államvasuti Altiszti Kör* rendezte. Mind a kettő fényesen sikerült és fölülmúlt minden várakozást.

A Fiumei Magyar Kör ünnepe.

A *Fiumei Magyar Kör* a Fenice-szinkörben rendezte ünnepét. A színház körös-körül nemzeti és fiumei lobogókkal volt díszítve. Az ünnepély kezdete esti nyolcz órára volt kitűzve, de már hét óra után valóságos népvándorlás indult meg a szinkör felé. Fiume közönsége még sohasem sereglett olyan nagy számban a Fenicebe, mint tegnap este. Egy talpalatnyi hely nem maradt üresen, földszint, karzat, páholyok, sőt még a színpad is zsúfolásig tömve volt lelkes hölgyek és férfiak nagy sokaságával. Fiume előkelősége igen nagy számban volt képviselve. Ott volt *Vio Ferencz* dr. polgármester is.

Fehér ruhába öltözött leánykák nemzeti színű szalaggal övezve fogadták a belépőket és mindenkinek nemzeti színű kokárdát tűztek a mellére. Már egy negyedórával az ünnepély kezdete előtt színültig megtelt a tágas színház közönséggel.

Az ünnepet a *Rákóczi-induló* nyitotta meg, amelyet a városi zenekar játszott. A kitörő lelkesedés, tapsvihár, éljen és evviva ezer meg

ezer torokból túlharsogta a zenekart s már e kezdet is jelezte, hogy itt nem mindennapi melegséggel fog megnyilatkozni a magyar-olasz testvériség.

Ezután a *Fiumei Magyar Daloskör* és a *Fiumei Magyar Kör* egyesített énekkara a *Szózat*-ot énekelte oly fenséges, oly ünnepélyes és felemelő hatással, hogy visszafojtott lélekzettel hallgatta mindenki s csak mikor az »itt éléd, halnod kell« hangzott el, tört ki újból a lelkesedés árja.

Majd *Ország* József, a fiumei m. kir. állami főgimnázium VII. oszt. tanulója, csinos, rokonszenves ifju, fekete szalonruhában, nemzetiszínű szalaggal övezve lépett a közönség elé s a lelkesedéstől sugárzó arccsal, megkapó előadással szavalta el a *Talpra magyar*-t. A hallgatóság zajosan megéljenezte és többször kitapsolta a boldogságtól piruló arczu fiatal-embert.

Baross János beszéde.

Most *Baross* János dr. országgyűlési képviselő lépett a pódiumra, hogy elmondja ünnepi beszédét. *Lágel* Frigyes, a *Fiumei Magyar Kör* elnöke mutatta be a közönségnek a szónokot. A fiatal hősatyva már szimpatikus megjelenésével rs megnyerte a szíveket, kellemes, csengő hangon elmondott, velős és tartalmas beszédével pedig általános tetszést aratott.

Joggal kérdezhetitek, fiumeiek, — így kezdte beszédét, — hogy mit keres itt köztetek ez az idegen? Elmondom rögtön. Apostolként jöttem ide. Kossuth eszméinek apostolaként. Híadetni jöttem az ígét, a haladásnak, a szabadságnak, a magyar nemzeti állam függetlenségének és jövőndő nagyságának ígéjét.

Áttért ezután a szónok az 1848—49-iki eseményekre. Márczius 15-ikének — ugymond — kettős jelentősége van. Egy internacionális, a mennyiben e napokon jutott uralomra Európa legtöbb államában a francia forradalom hármas jelszava: a szabadság, egyenlőség és testvériség. De van nálunk még egy speciális jelentősége is: ekkor született újjá poraiból főnixként a magyar nemzeti állam. S míg másutt fegyverrel döntötték meg a hűbériséget, nálunk a nemesség önként rakta le a hazafiság oltárára kiváltságait és jogait. Tette ezt páratlan önzetlenséggel tisztán hazafiságból, hogy 800.000 szabad fia helyett husz millió szabad fia legyen a hazának. Vázolja ezután az akkori eseményeket, jellemzi az osztrák politikát s a történelmi események fonalán eljut a mai állapotokra. A hagyományos osztrák politika csődje — ugymond — szemünk előtt áll. A Habsburgok évszázadokon át úgy vélték megszilárdítani uralmukat, ha egy második nagy német birodalomra gyurják össze a jogaruk alatt élő különböző nemzeteket és népeket. És ime, mit látunk ma? Azt, hogy az osztrák németiség buzavirágot tűz gomblyukába, a »Wacht am Rhein«-t éneklő és a Hohenzollernnek birodalmához való csatlakozást követeli.

Nagy átalakulások előtt állunk. A Habsburgok kettős koronája alatt élő népek és nemzetek egymáshoz való viszonyában századokra kiható változásoknak kell beállni. A Habsburguralom sulypontját Magyarországra kell áthelyezni. De hogy ez megtörténhessék, el kell takarítani mindazokat az akadályokat, a melyeket a rövidlátó, tanulni nem akaró ha-

gyományos osztrák politika gördít ennek útjába. Mi volt eddig a sorsunk, nekünk magyaroknak? Gazdaságilag kizsákmányoltak bennünket, nemzeti törekvéseinket elnyomták, sőt odáig merészkedtek, hogy alkotmányunk szentsége ellen is kezét emeltek. Am a nemzet türelme elfogyott. A legutóbbi választásoknál egy lélekemelő fellángolásban elsöpörte a régi, rothadt rendszert, amely a nemzeti haladásnak kerékkötője volt es oly többséget küldött a parlamentbe, amely követeli, hogy a hatvanhetes törvények üres formái megtöltsenek nemzeti hatalommal es gazdaságilag is legyünk szabadok, szóval: követeli a szabad magyar nemzeti állam kiépítését. De ime, régi jelszavak, régi fontokok allanak még mindig a nemzet jogos követeléseinek útjába. Ne adja isten — de még nehéz, válságos idöket élhetünk meg.

Azért jött tehát ide, hogy felhívja Fiume polgárait, hogy az elkövetkezendő nehéz idökben tartsanak ki hiven a magyar anyaországban lakó magyar testvéreik mellett. Visszapillantást vet ezután Fiume történetére. Arra az idöre, midön Mária Terézia korában a fiumei bölcs olasz patricziusok megindították a Magyarországhoz való csatlakozás mozgalmát; midön egy magyar főúr könyvet írt Fiume jelentőségéről, mert belátta, hogy Magyarországnak olyan szüksége van a fiumei tengerre, mint az embernek a levegőre; arra a történelmi aktusra, midön a kölcsönös érdekek bölcs kielégítésével megvalósult az egyesülés. Majd attér az osztrák kormányzatnak Fiume ellen elkövetett bűneire; az 1848-iki eseményekre, midön fel függesztették a város szabad statutumait, kiűzték hivatalaiból az ősi fiumei patricziusokat es osztrák tartománynyá tették ezt a szabad várost. Tizenkilencz éven át szenvedett Fiume az anyaországgal együtt es az osztrák csábitások ellenére hiven kitarott Magyarország mellett egész az alkotmány helyreállításáig. Azóta is hiven osztozik az anyaországnak minden bajában es örömeiben. Fiumének ugy anyagi érdekei, mint közjogi szabadságai életre-halálra össze vannak forrva a magyar haza jövőjével es szabadságával. Ezért kéri a fiumeieket, hogy ha a jövőndő viharokat hozna is ránk, legyenek olyan hívek a jövőben is a magyar hazához, mint a multban voltak. Az egyetértéstől függ a haza halma, függetlensége es szabadsága.

Szünni nem akaró taps, éljen es evviva zuggott föl, midön *Baross* befejezte beszédét. Lelkesült ovációk között hagyta el ezután a pódiumot s a közönség közé vegyűit, majd a baloldali páholsorból nézte az ünnepély további folyását.

Az ováció lecsendesülése után a városi zenekar *Philippa* tanár szimfoniáját, *As ígét földjét* játszotta, amely nagyon tetszett a közönségnek.

Zanella Rikárd beszéde.

Ekkor *Zanella* Rikárd, Fiume város országgyűlési képviselője jelent meg a szónoki asztalnál. A közönség nagy ovációval fogadta, ugy hogy csak néhány percz mulva juthatott szóhoz.

Zanella beszédében eszette az 1848-iki forradalmat megelőző kor történetét, Napoleontól kezdve 1848-ig, azután áttért a forradalmi eszmék terjedésére Európában, a francia forradalom, vívmányaira, az 1848 február 22-iki

eseményekre, melyek feliasztották az európai népeket és a Habsburg-dinasztia alatt szenvedő nemzeteket, a magyar nemzet forradalmi történetére, a magyar hősök csodáival határos tetteire és az 1848 március 15-iki nagy napra, melyen a nemzet vérontás nélkül kivívta magának azokat a reformokat, melyeket Kossuth, a nemzet halhatatlan nagy fia, már évekkel azelőtt hirdetett, de a melyek megvalósítását mindaddig hiába várta. Megemlékezik a forradalom történelmi és irodalmi nagy alakjairól, Petőfiről, Jókairól, Irányiról, Vasvárirol; hosszasan és behatóan, élénk színekkel vázolja a március 15-iki események hatását. A szabadságról szólva azt mondja: Szabadság nélkül nincs erkölcs és nincs társadalmi élet. A mai politikai helyzethez jutva, reményekkel kecsegteti a hallgatóságot, hogy Magyarország új éra küszöbén áll, mely a termékeny munkásság korszaka lesz. Beszédét emelkedett, ragyogó ékesszólással színezett lelkesítő felhívással végzi, melyben az olasz-magyar barátság és testvéri szeretet fenntartására s ápolására hívja fel a hallgatóságot s szívőből kívánja, hogy a Quarnero partján ez a kapocs mindenkör rendületlenül és szilárdan, a fiumei czimer feliratához híven, *indeficienter* megmaradjon.

Zanellának nagy szonoki hévvel elmondott beszéde frenetikus hatást tett. A színházat megtöltő nagy tömeg lelkesült ujjongásban tört ki és szünni nem akart a tapsvihar, az evviva, az eljenzés.

Kossuth Ferencz üzenete.

Sforzina Máté tanár olvasta föl ezután *Kossuth* Ferencz olasz nyelvű üzenetét, amely magyar fordításban így szól:

„A fiumei olaszoknak, kik boldogul és gyarapodva élnek a magyar földön, melynek ez a virágzó város királysága drágaköve, ezer okuk van résztvenni abban az ünnepeben, amely minden evben emlékeztet a Magyarországot újászületését jelképező dicső napra, jelen és jövő életének kezdetére. Ezen a napon, melyen a régi, de hatalmas magyar nemesség a nép szabadsága, egyenlősége és testvérisége eszméinek feláldozta saját kiváltságait, tették le alapját annak a jövőnek, melyben a fiumei olaszok is helyzetüket biztosítva látják ama tiszteletből kifolyólag, melylyel Magyarországon mások jogai iránt viselkednek. Ez egyszersmind legbiztosabb záloga országunk szabadságának is, mely majdan nagygyá, hatalmassá és virágzóvá tud lenni, mint volt századok előtt. *Kossuth* Ferencz».

Kossuth Ferencz üzenete nagy lelkesedést keltett s ezután *Sforzina* Máté tanár felolvasta még a következő üdvözlő táviratot:

„Fiumei Magyar Kör elnökségének
Fiume.

Isten áldása kísérje a magyar-olasz barátságot. Hazafias üdvözléssel

Országos Nemzeti Szövetség».

Ezt az üdvözlőt is zajosan megtapsolták és megéjjezték.

Walluschnig Antal beszéde.

Ezután *Walluschnig* Antal, az ősz patri-czius lépett a pódiumra. A közönség lelkes köszöntéssel fogadta.

Walluschnig elmondta, hogy Fiume, a magyar korona ez autonóm városa az anyaországához mindenkör rendületlenül és híven ragaszkodott s a szabadságharcz idején is részt vett a nemzet szenvedéseiben és örömeiben. Appellált a magyarok és olaszok történelmi közös múltjára, testvéri közös érdekeikre és közösen vívott harcra: beszélt *Kossuth* Lajosról, *Türr* tábornokról, ki Olaszországban a magyar legiőt vezérelte, amelynek a szólo is harcos katonája volt; fcelemlitette, hogy a nemzet elnyomatásának idejében a fiumeiek is szenvedtek a hazaért, mert szabad eszméik hirdetéséért börtönbüntetéssel sújtotta őket a zsarnoki hatalom. Az élők közt még ő (*Walluschnig*) az egyedüli, ki ezek között szerepelt. (Viharos eljenzés). Hangoztatta annak szükségességét, hogy Fiume mindig hű maradjon az anyaországához, a kölcsönös vitalis érdekek azonban megkövetelik, hogy Fiume törvényes

jogai és autonómiaja érintetlenül maradjanak.

Beszédét Fiume, Magyarország és a magyar szabadság éltetésével fejezte be.

A taps és eljenzés csillapulta után *Fazekas* József szavalta *Arany János Rendületlenül* című költeményét, melylyel nagy hatást keltett és szép előadását a közönség élénk tetszéssel kísérte.

Az ünnepélyt a városi zenekar az *Indulóval* és az egyesült daloskörök a *Himnuszszal* rekesztettek be.

A szinkört megtöltő nagy közönség ezután a leglelkesebb hangulatban és a legnagyobb rendben oszlott szét. Odakünn az utcán rázendített a tömeg a *Himnusz*-ra és egyes csapatok még késő éjjel is lelkesülten járták be a város utcáit, a *Szósat*-ot és a *Himnusz*-t énekelve.

Üdvözlő Kossuth Ferencznek.

Az ünnepély után a *Fiumei Magyar Kör* a következő üdvözlő táviratot küldte *Kossuth* Ferencznek:

Nagyságos *Kossuth* Ferencz képviselő urnak,
az országos 48-as és függetlenségi párt
Elnökének
Budapesten.

Nagyságos Elnök úr!

A *Fiumei Magyar Kör* által a *Teatro Fenice*-ben rendezett nemzeti ünnep ma oly impozánsan ment végbe, hogy hasonló hazafias manifesztációra, oly igaz és benső lelkesültségre, amint azt ez alkalommal tapasztaltuk, aligha találunk példát.

Oly ünnepély volt ez, amelyen minden szív érezte a hazaszeretet lélekemelő melegségét. Templommá lett a színház, ahol mindenki áldozott nemzetünk dicső múltjának oltárán.

Óhajjuk és kívánjuk, hogy Nagyságodnak hozzánk intézett és Fiume olaszajku közönségének szóló magasztos szavai örökké emlékezetben maradjanak városunk hazafias polgárságában.

Nagyságodnak értünk való nagybecsű fáradozása az elért siker fényes eredményében találja meg jutalmát.

A *Fiumei Magyar Kör* nevében

Lagel Frigyes
elnök.

A Máv. Altiszi Kör ünnepe.

A Máv. Altiszi Kör is fényes ünnepélylyel ülte meg márczius idusát. Az ünnepélyt a Deák-szálló nagytermében tartották meg társasvacsorával egybekötve. A tágas termet az előkelő közönség teljesen megtöltötte. Ott voltak: *Kankorsszky* és *Hajnal* miniszteri osztálytanácsosok, *Dall'Asta* dr. ügyvéd, *Walluschnig* és *Stupicich* városi képviselők, *Benyovich* dr. törvényszéki bíró s számos más előkelőség.

Molnár Aladár beszéde.

A Rákóczi-induló elhangzása után *Molnár* Aladár tanár mondott igen szép, hatásos ünnepi beszédet. Nagy vonásokban viszapillantást vett a történelemre, majd pedig áttért márczius 15-ikének ismertetésére. Nagy hatást keltett beszédének következő része:

— A vitéz és győzedelmes magyar nemzet leverésére a bécsi kamarilla egy idegen nagyhatalom segítségét vette igénybe, amely katonai hatalom vállalkozott is arra. És ime, most, midőn a Szabadság ünnepét ünnepeljük, a szabadságot típrő hatalom a távol kelten tönkre van téve. Hadserege meg van semmisítve, hatalma megtörve, czárja arczát tenyerebe hajtva, mint egy kis gyermek, sir és kesereg. Ime, a magyarok Istene itt van, örkődik és lesújt azokra, akik a magyarok ellen vétettek.

A szép beszéd után *Papp* János szavalta el *Petőfi Talpra Magyar-ját* nagy hatással.

A program 3-dik pontja, *Kovács* Ernő dr. országgyűlési képviselő alkalmi beszéde, közbejött akadályok miatt elmaradt.

Lorber József beszéde.

Lorber József nagyhatású alkalmi beszédeben különösen márczius tizenötödikének jelentőségével foglalkozott. A bécsi reakció ellen — ugymond — három évszázadon át küzdött a magyar s midőn alkotmányát és szabadságát, melyre teljesen megérett volt, megadni nem akarták, a mély álomba merülve szunyadt nemzetnek megszólaltak a szabadság örömharsónái és harsogásuk tette, öntudatra ébresztte a magyar népet 1848 márczius 15-én. Ennek a napnak sugarai átjárták minden magyar ember szívet, s lángra lobbantották a benne lappangó hazafias érzelmeket. Ritka szép napja volt ez a magyarnak, de az 1848/9-iki dicső nemzedék tette csak azzá. Arra kéri az Uristent, adjon hazánknak mindig ilyen nemzedéket s akkor Magyarország szabadsága és alkotmánya örök időközön át rendíthetetlenül fog állani és tündökölni. Beszédét e szavakkal fejezte be: „Isten tarisa, Isten óvja és Isten áldja meg a magyart!”

A lelkesült taps és eljenzés csillapulta után *Melcher* Juliska szavalta el *Lévay* József *Jó Péetőfi* című költeményét. Szép szavallatát a közönség tapssal jutalmazta.

A program többi pontja.

Sirola Ferencz dr. tanár lendületes és tartalmas olasz alkalmi beszédét a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta meg és különösen a nagyszámban megjelent olasz ajku hallgatóságban keltett nagy lelkesedést.

A műsor egyik legérdekesebb pontja *Pásztor* Józsefnek *Márczius 15.* című egy felvonásos alkalmi színjátéka volt. A három szereplő igen szépen állotta meg helyét: különösen *Melcher* Sándor tünt ki a *nagyapó* alakításában, *Szabó* Gyula és *Szabó* Irén is igen ügyesen és hatásosan játszottak. A szereplőknek tapsokban bőven volt részük.

Az ünnepély befejezéséül a *Petőfi búcsuja a szülői háztól*, *Petőfi halála* és *Petőfi apetekezés* című élőképek kerültek előadásra, melyek közül különösen a két utolsó fényesen sikerült.

A szép ünnepélyt *Kovács* Lajos máv. altiszt rendezte s a fényes siker főképp az ő fáradhatatlan buzgóságának köszönhető.

Az ünnepély után a fiatalság az étkező terembe vonult és tánczra perdült, míg a közönség többi része a nagyteremben kedélyesen folytatta a mulatozást. A mulatság folyamán *Dall'Asta* Szaniszló dr. nagy lelkesedéssel fogadott hazafias felköszöntőben ünnepte a magyar-olasz testvériséget.

Üdvözlők Kossuth Ferencznek.

Viharos lelkesedést keltett *Kossuth* Ferencz üzenetének felolvasása, amelyet a fiumei olaszokhoz intézett, s ugy a Máv. Altiszi Kör, mint az ünnepen résztvett olaszok nevében üdvözlő táviratot küldtek *Kossuth* Ferencznek.

A *Máv. Altiszi Kör* távirata így szól:

A ma egybegyűlt Máv. Altiszi Kör márczius 15-ét ünneplő nagyszámu magyar-és olaszajku közönsége hazafias lelkesedésének meleg érzelmével köszönti *Kossuth* Lajosnak nemzetünk szabadságáért mindnyájunk reményével küzdő nagy fiát.

Lorber, *Kovács*, *Wenzel*.

Az ünnepen résztvett olaszok távirata a következő:

Kossuth Francesco — Budapest.

Fiumani partecipanti all'odierna patriottica festa — idi marzo — al Circolo ferroviario, preletto Vostro caldo saluto diretto italiano fiumani, esternano a Voi, in questo solenne momento in cui Voi, degno figlio immortale genitore, propugnate trionfo diritti comune patria ungarica, caldo ringraziamento memori che grandezza Ungheria costituisce grandezza prosperamento Fiume.

A nome dei fiumani partecipanti festa 15 marzo.

D.r Dall'Asta.

(Magyarul: Az államvasuti altiszi kör mai, márczius 15-iki hazafias ünnepén résztvevő fimeiek, képviselő urnak a fiumei ola-

szokhoz intézett, imént felolvasott meleg üdvözlétéért ez ünnepélyes pillanatban, midőn Nagyságod, halhatatlan atyjának fia, magyar hazánk közjogának győzelmén fáradozik, forró köszönetüket fejezik ki, megemlékezvén arról, hogy Magyarország nagysága egyértelmű Fiume nagyságával es fejedésével.

A márczius 15-iki ünnepen résztvevő fiumeiak nevében

Dr. Dall' Asta).

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kormányválság.

Tisza István a királynál.

Budapest, márcz. 16. Tisza István gróf miniszterelnök tegnap este Bécsbe utazott.

Bécs, márcz. 16. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel ideérkezett és délután kihallgatásra megy a királyhoz.

A kivezető ut.

Budapest, márcz. 16. Politikai körökben valószínűnek tartják Wekerle Sándornak újból való meghívását, sőt hír szerint Andrássy Gyula gróf, Darányi Ignác és Wekerle Sándor legutóbbi megbeszéléseik során együttesen oly kivezető utra találtak, amelyet — az ellenzéki képviselők szerint — a király is elfogadhat. Hogy miben áll ez a kivezető ut, az ma még titok.

Kossuth Ferencz Czeglédén.

Czegléd, márcz. 16. Kossuth Ferencz tegnap részt vett az itteni márczius 15-iki ünnepen és hosszabb beszédet mondott, amelyben a választói jog reformját sürgette. A helyzetre vonatkozólag kijelentette, hogy az ellenzék most nem tehet egyebet, mint várakozik, de jogait föl nem adja.

Titkos tanácsosok esküje.

Bécs, márcz. 16. Mikó Bálint főispán és Zsilinszky Mihály államtitkár ma délelőtt tették le a király kezébe a titkos tanácsosi esküt. Az eskütétel után a király mindkettőjüket kihallgatáson fogadta.

A király kegyelme.

Innsbruck, márcz. 16. Az itt történt zavargások miatt pörbe fogott német és olasz diákok ellen indított bírói eljárást a király pertörlés útján megszüntette.

Meszlényi püspök halála.

Szatmár, márcz. 16. Meszlényi Gyula püspök holttestét az éjjel bebalzsamozták és ma délben ravatalra helyezték. A temetést Városy Gyula székesfejérvári püspök fogja végezni, aki táviratban tudatta a káptalannal ideérkezését.

Fölmentő ítélet.

Budapest, márcz. 16. A budapesti büntetőtörvényszék irattárának felgyújtásával vádolt Bagóczy István és Horváth Antal bűnpörében ma reggel hirdették ki az esküdtek verdiktjét. Az esküdtek mind

a két vádlottat fölmentették, mire a bíróság elrendelte, hogy a vádlottak haladéktalanul szabadlábra helyezendők.

Tienling elesett.

Tokio, márcz. 16. Ojama tábornagy jelentése szerint a japánok megszállták Tienlinget, nagy pusztítást tve a menekülő orosz hadseregben.

Robbanás Moszkvában.

Moszkva, márcz. 16. A múlt éjjel óriási robbanás történt a Színház-téren. Több embert letartóztattak. A letartóztottak egyike meg van sebesülve.

Tüzi katasztrófa.

Magyar-Igen, márcz. 16. Felső-Gáld községben mára virradóra Silbermann odaváló lakos lakásán tűz ütött ki, amely rohamos gyorsasággal terjedt el. Silbermann felesége porráégett, tizenhét éves leánya pedig súlyos égési sebeket szenvedett.

Családi dráma.

Budapest, márcz. 16. Tóth Károly budapesti szénkereskedő folytonos czivódásban élt a családjával. E miatt a felesége és leánya elhagyták. Ma fölkereste Tóth a feleségét és visszatérésre akarta kényszeríteni. Dulakodás közben az elkeseredett asszony fölkapott egy baltát és oly szerencsétlenül vágta vele fejbe a férjét, hogy ezt haldokolva szállították a kórházba. A rendőrség Tóthné letartóztatta.

KÜLÖNFÉLE.

— Személyi hír. Jusch Gyula, a képviselőház elnöke, aki hülés következtében gyöngékedik s orvosai tanácsára a délvidéken keres gyógyulást, ma reggel ide érkezett és délután a Pannonia kivándorlóhajón elutazott Palermóba.

— A Pannonia elindult. A kivándorlókat szállító Pannonia Cunard-gőzös ma délután két órakor indult el kikötőnkől New-Yorkba. A hajó 1787 kivándorlót és 35 más utast visz magával. Az utasok közt van Jusch Gyula, a képviselőház elnöke is, aki Palermóba utazik. Ezen a hajón megy Amerikába Serly Lajos, a jónévű karmester is egész családjával. Serly Lajosnak tudvalevőleg egész vagyonát fölemésztette a fővárosi Kiszalud-színház s a vállalkozó szellemű karmester most az újvilágban akar új vagyont szerezni. Megemlítendő, hogy a Pannonia hajón magyar postalobogó leng, mert ez a hajó viszi — most legelső ízben — a magyarországi postát Amerikába.

— Varieté-szintársulat a Fenicében. E hó 22-én kezd meg a Fenice-szinkörben Majeroni jóhírnevű szintársulata a varieté-előadásokat. Repertoireja érdekesnek ígérkezik.

— Hajók forgalma. A Stefánia Adriagőzös ma Braziliából kávé-rakományval kikötőnkbe érkezett. — Ugyancsak ma érkezett ide Hullból a Douro angol gőzhajó különféle árukkal.

— Összeégett 80 éves asszony. A Scuirigne-völgyben egy öt éves gyermek gyufával játszadozva, meggyújtotta a száraz füvel és galyakkal fedett mezőt. A közelben dolgozott özvegy Scrobogna Mária, 80 éves assz-

zony, 16 éves unokájával, Scrobogna Vincenzával. A lángok a mezőn csakhamar szétterjedtek s az öreg asszony ruhájába is belekaptak. A veszélyt látva, unokája segélyért futott, ezalatt azonban Scrobogna Mária úgy összeégett, hogy az odahívott orvos már nem segíthetett rajta. A szerencsétlen öreg asszony az égési sebek következtében rövid idő múlva kiszenvedett.

— Az egyesült osztrák malomszövetkezetek tanácskozása. Bécsből jelentik: A kereskedelmi kamara helyiségében tegnap tartották meg az egyesült osztrák malomszövetkezetek Rauch Antal, a tiroli malomegyesület elnökének vezetése mellett azt a tanácskozást, amelyen a magyar malomegyesületeknek a buza- és rozsörlési termékeknek eladása körül való eljárásról kidolgozott javaslatát tárgyalták. Fuhrich előadó indítványára elfogadták a tervezetet, de azzal a kikötéssel, hogy az osztrák malmok kötései osztrák bíróságok elé tartoznak. Majd elfogadtak egy határozatot, mely szerint sürgősen fölkerik a kormányt, hogy semmi körülmények között ne engedélyezze ismét a Körber-miniszterium által rendeletileg eltörölt és 1904. december 31-én megszüntetett vonalátmeneti forgalmat, azalatt a következővel, hogy az Ala határállomáson ez időpont után megérkező magyar liszt után a teljes vámot le kell fizetni. Az ügyet törvényhozási uton kívánják szabályoztatni. Az értekezlet végül elhatározta, hogy a legsürgősebben fölkerik a kormányt és a képviselőházat, hogy a Magyarország által kívánt gazdasági különválás elé ne gördítsen több akadályt, hanem már most tegyen meg minden törvényes intézkedést, hogy a mostani vám- és kereskedelmi szövetség helyébe vám- és kereskedelmi szerződés lépjen, közbeneső vámvonalak föllátása mellett.

Idegent forgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Deák szálloda. Ember Lajos Satoralja-Ujhely. — Manteuffel B. Berlin. — Diermayer R. Hastrigg. — Buzáth Ferencz, Kóczán György Budapest. — Müller Mór, Fried Sandor, Schmidt Mór Bécs. — Bárczay Lajos és felesége Abony. — Faser Mihály és családja Spittal.

Lloyd szálloda. Huber Mátyás Pétervár. Stern Miksa, Unger Károly Bécs. — Kassai Czuba Károly Arad. — Johmann József Hall. Nemes Sándor dr. Ujvidék. — Gáthy Zsigmond Beregszász. — Hellermann Alfréd Szilágy-Cseh. — Schmidt Gyula Budapest. — Mautner Lipót Zágráb. — Occerbi József Milanó. — Thielen Gottfried Köln.

De la Ville szálloda. Hindy Attila dr. Budapest. — Rätz Zsigmond Bécs. — Gudenus B. E. Grätz. — Lázár Szilárd Békés-Temes. — Kurt L. Kassa. — Schuster L. Bécs. — Feine A. Buffalo. — Weris K. Straszburg.

Hungária szálloda. Lonkar Rudolf München. — Kolicsek Ferencz Temesvár. — Fogl Matild Bécs. — Szabó Ernő Budapest. — Frankfurter A. Bécs. — Szerényi Tiavdar dr. Abbazia. — Patwat M. Budapest. — Konrad J. Bécs.

Quarnero szálloda. Löwenbach Károly, Gäutler Lipót Budapest. — Lipp Ágoston Székesfehérvár. — Kappich Fülöp Magyarország. — Bahedki Ferencz Bukarest. — Bacich I. Fiume. — Tlawisuska Helena Galiczia. — Kluptner Emil Magyarország. — Belavics Ferencz, Zaleski A. Zagon. — Maister Rudolf Laibach. — Keppich F. Karánsebes.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

Márczius 16-ától bezárólag márcz. 31-éig
rendkívül szenzációs nemzetközi
VARIETE

művész-speczialitások, bohózat- és operett-
előadások.

Művészeti igazgató **Zitter J. Oszkár.**

A kontinens legjobb varieté-helyiségeiből szer-
szódtetett 16 elsőrendű nemzetközi artista;
többek között

a jelenkor legnagyobb vonzerói:

REGNIS FRIGYES

hegedű-humorista a berlini Apollo-színházból.

FLEURETTE FLÓRA

modern előadó szubrett a bécsi Ronacherből:

MAURICE K.

jellemkómikus.

OSILLAGH MARISKA

nemzetközi dal- és keringő-énekesnő.

SINGER KÁROLY

szalón humorista.

DUSI ANGELA

magyar szubret.

SANTALY LUCIA

excentrique.

IVANOFF LENKE

sanzonette.

BERTIER OLGA

francia-olasz énekesnő.

Pont 11 órakor

KORHELYBÁL

kaczagató varieté bohózat egy felvonásban.

Márczius hó 21-én először:

Az eladott mennyasszony

nagy kiállítású operette egy felvonásban.

Továbbá az egész szerződötetett nagyszerű
művész-csapat fellépte.

A legkényesebb igényeknek megfelelő szenzá-
ciós, de egyben szolid családi mősor.

Kezdeté este 8 órakor.

Minden egyéb a nagy hirdeményekből látható.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógysa-
ványviz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dus, fő-
leg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán
ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézsé-
geknel, vese és gyomorbél
bajokban, gyuladatos hólyag és köszvényes bántal-
mak és a belserveszett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden czél-
tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánljuk.

A „Répáti-viz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa czégnél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Hivatalnok

ki a magyar nyelvet tökéletesen és az
olaszt jól bírja, alkalmazást talál helyben
100—120 kor. havi fizetéssel. Ajánlatok
„Megbízható“ jellegével a kiadóhivatalhoz
czimzendők.

Nemzetközi Varieté HOTEL SUSAK

Ma es mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családí műsorral.

Matras Jaulus, Blumau, Steinau, Ferari
a legeredetibb komikus-négyes.

Steinau Antal, kitünő kómikus és mimikus.

Blumau Károly, kaczagató ének kómikus.

Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Ferraris, kitünő olasz opera-kettős.

Mary Walter, előadó szubret.

Jaulus Matras.

Seurs be Pronays

nemzetközi énekespár.

The 2 Simpsons

amerikai négerkettős.

Nina Doré, nemzetközi énekesnő

Számos látogatást kérnek

A. Muley
vendéglős.

Blumau és Steinau
igazgatók.

MAGYAROK OTTHONA! Rosenthal Lipót -- Fiume AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR

Bazár „Al Buon Mercato“ R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási ferrás. —
NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmű-tár-
gyak és utazási cikkekben.

Azonnali belépésre

kerestetik fiatal ember vagy leány köny-
nyebb irodai vagy raktári munkákra. A
magyar és német nyelv bírása megkíván-
tatik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények
megjelölésével a kiadóhivatalba czim-
zendők „L. L.“ jelige alatt.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota. FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolesóbban.

— ESEGUIsce —

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

— A eszebb és leghasznosabb ajándékok. —

Nagy raktár: Alpacca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbádi és franczia
porcellán
és üveg készletekben.

Mindennemű üvegtáblák,
tükörök és képeretek
legolesóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: WEISZ SALAMON-nál.
FIUME. Az Adria-palotával szemben.